

Звіт
про результати опитування здобувачів освітнього ступеня PhD щодо якості
освітньо-наукової програми «Психологія», якості викладання навчальних
дисциплін, якості контрольних заходів та критеріїв
оцінювання навчальних досягнень,
організації освітнього процесу, дотримання академічної доброчесності
під час реалізації освітньо-наукової програми «Психологія»

З 03 по 06 червня 2024 року було проведено опитування здобувачів вищої освіти освітнього ступеня PhD щодо якості освітнього процесу під час реалізації освітньо-наукової програми «Психологія» (далі – ОНП). Для проведення опитування було використано такі анкети:

1. Анкета для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня доктора філософії (PhD) щодо якості ОНП.
2. Анкета для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня доктора філософії (PhD) щодо якості викладання навчальних дисциплін в Рівненському державному гуманітарному університеті – брали участь 10 здобувачів.
3. Анкета для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня доктора філософії (PhD) щодо якості контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень у Рівненському державному гуманітарному університеті – брали участь 10 здобувачів.
4. Анкета для здобувачів вищої освіти щодо якості організації освітнього процесу в Рівненському державному гуманітарному університеті – брали участь 10 здобувачів.
5. Анкета для здобувачів вищої освіти освітніх ступеня бакалавра, магістра, доктора філософії щодо дотримання академічної доброчесності під час реалізації освітньо-професійних (освітньо-наукових) програм – брали участь 9 здобувачів.

Опитування проводилось в режимі онлайн із використанням анкет, розроблених Центром якості РДГУ. В опитуванні взяли участь здобувачі I-IV курсів, які здобувають вищу освіту за ОНП «Психологія».

Учасникам опитування було запропоновано оцінити низку аспектів освітнього процесу за 5-бальною шкалою, в якій 5 є найвищим балом.

Проведене опитування дало змогу виявити такі думки респондентів:

1. За результатами аналізу відповідей на питання **анкети для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня доктора філософії (PhD) щодо якості ОНП** (в анкетуванні брали участь 10 здобувачів) констатовано, що всі учасники опитування (100%) ознайомлені зі своєю ОНП, зміст якої оцінюють на 5 (90%) та 4 (10%) балів. Водночас вони пропонують розглянути можливість доповнення змісту ОНП такими актуальними для сьогодення навчальними дисциплінами, як «Гендерна психологія», «Психологічна реабілітація» або «Реабілітація осіб у поствоєнному середовищі». При цьому респонденти не вважають потрібним вилучати будь-які дисципліни – на запитання «Які дисципліни Ви вважаєте зайвими у змісті освітньо-наукової програми?» було отримано дві відповіді: «Всі важливі», «Немає таких».

90% аспірантів старших курсів повідомили, що брали участь у перегляді та вдосконаленні ОНП, а їх пропозиції були повністю (33,3%) або частково (66,7%) враховані.

Респонденти висловили думку про те, що ОНП забезпечує можливості для досягнення цілей підготовки доктора філософії з обраної ними спеціальності (оцінки 5 (80%) та 4 (20%) балів) та реалізації їхніх індивідуальних освітніх траєкторій (оцінки 5 (90%) та 4 (10%) балів), а перелік запропонованих у ній навчальних дисциплін відповідає її змісту (оцінки 5 (80%) та 4 (20%) балів). При цьому вони виділили такі основні аспекти

забезпечення своїх освітніх траєкторій, як врахування їхніх пізнавальних інтересів (60%) та професійних намірів (40%). Однак 2 аспіранти виявились незадоволеними порядком вибору вибіркових дисциплін, а один здобувач вважає, ОНП недостатньо задовольняє його пізнавальні інтереси.

На думку опитаних (надали відповіді 9 осіб), ОНП є відповідною їхнім очікуванням (рівень такої відповідності отримав оцінки 5 (77,8%) та 4 (22,2%) балів). У зв'язку з цим вони висловили задоволення обсягом практики, здобутими професійними компетентностями (оцінки 5 (80%) та 4 (20%) балів).

Респонденти надали позитивну оцінку отриманим можливостям щодо вдосконалення своїх soft skills (оцінки 5 (90%) та 4 (10%) балів) і зазначили, що відчували зміни у сформованості таких із них, як:

- когнітивні навички – 100% здобувачів;
- навички творчої діяльності – 80% здобувачів;
- навички self-менеджменту – 50% здобувачів;
- навчальні навички – 30% здобувачів;
- мовні навички – 30% здобувачів;
- комунікативні навички – 10% здобувачів;
- стратегічні навички – 10% здобувачів;
- управлінські навички – 10% здобувачів.

На питання щодо побажань та пропозицій з покращення якості ОНП було отримано одну відповідь: «Мені все подобається! Дякую».

Висновки:

Таким чином, було зафіксовано позитивні оцінки аспірантів щодо якості ОНП «Психологія», яка є наповненою доцільним змістом, відповідає їхнім очікуванням, забезпечує можливості для підготовки за індивідуальними освітніми траєкторіями та розвитку професійних компетентностей і важливих соціальних навичок.

Посилання:

https://docs.google.com/forms/d/1395vqWtcgkN4DPhEah21VTIUUKbE3VaVIol1jBLk4_k/edit

2. За результатами опрацювання відповідей на питання **анкети для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня доктора філософії (PhD) щодо якості викладання навчальних дисциплін в РДГУ** (брали участь 10 респондентів) було виявлено позитивні оцінки якості викладання навчальних дисциплін, що коливались у межах від 4 до 5 балів.

Зокрема опитані повідомили, що вчасно (на першому занятті) отримують від викладачів вичерпну інформацію про особливості вивчення навчальних дисциплін та мають доступ до необхідних методичних матеріалів (оцінки 5 (80%) та 4 (20%) бали). З отриманих повідомлень було зрозуміло, що викладачі виявляють повагу до аспірантів і є відкритими для спілкування (оцінки 5 (80%) та 4 (20%) балів), добре володіють навчальним матеріалом (оцінки 7 (70%), 6 (20%) та 5 (10%) балів із 7), викладають його у відповідності із завданнями вивчення дисциплін та з урахуванням досягнень науки і практики (оцінки 5 (90%) та 4 (10%) балів). пояснюють значення навчальних дисциплін для проведення наукових досліджень (оцінки 5 (80%) та 4 (20%) балів), використовуючи для цього сучасні методи навчання (оцінки 5 (80%) та 4 (20%) балів). Обираючи методи і форми навчання, викладачі враховують думку здобувачів освіти (оцінки 5 (77,8%) та 4 (22,2%) бали – надано 8 відповідей).

Як стверджують учасники опитування, викладачі володіють технологією дистанційного навчання. При цьому вони оцінили такі вміння оцінками 5 (70%) та 4 (30%) балів.

Позитивним бачимо те, що респонденти висловили своє схвалення якістю проведення контрольних заходів. Як свідчать отримані відповіді, аспіранти отримують своєчасну інформацію про процедуру та критерії оцінювання знань (оцінки 5 (90%) та 4 (10%) балів). При цьому вони повідомили про об'єктивну оцінку навчальних досягнень під час проведення контрольних заходів (оцінки 5 (90%) та 4 (10%) балів).

На думку аспірантів, вони відчують увагу з боку викладачів, які аналізують їхні досягнення, дають поради й висловлюють слушні зауваження (оцінки 5 (80%) та 4 (20%) балів).

Відповідно на питання щодо пропозицій і зауважень стосовно покращення якості викладання навчальних дисциплін було висловлено побажання «Удосконалити технологію дистанційного навчання» та вдячність науково-педагогічним працівникам, котрі забезпечують освітній процес – наводимо дослівно: «Якість викладання задовольняє»; «Якість викладання висока»; «Мені все подобається. Дякую!».

Висновки:

Відповіді респондентів підтвердили, що якість викладання задовольняє їх потреби в аспектах добору змісту і методів навчання, методичного забезпечення навчальних дисциплін та контрольних заходів з перевірки навчальних досягнень, організації навчання в дистанційній формі.

При цьому аспіранти повідомляють про позитивне ставлення до них викладачів, які обговорюють з ними навчальні досягнення, враховують їхню думку при виборі методів і форм навчання.

Водночас варто звернути увагу на пошук можливостей щодо подальшого вдосконалення умінь з оволодіння сучасними методами навчання та технологією дистанційного навчання.

Посилання:

<https://docs.google.com/forms/d/1ibrko92sqSLCjEPM8PyL1i1PuOg8rQx1I5ss3TocvCk/edit>

3. За результатами опрацювання відповідей на питання **анкети щодо якості контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень в РДГУ** (брали участь 10 респондентів).

В опитуванні взяли участь 10 здобувачів. Опитані аспіранти повідомили, що вони отримали інформацію про порядок та критерії оцінювання навчальних досягнень з електронних ресурсів, на яких розміщено силібуси і робочі програми навчальних дисциплін (60%), а також з пояснень викладачів (94%). Своєчасність надходження інформації про контрольні заходи (порядок, форми контролю, критерії оцінювання), чіткість і зрозумілість критеріїв оцінювання та правил проведення контрольних заходів, було оцінено на 5 (80%) та 4 (20%) балів.

При цьому 8 респондентів інформували про те, що вони мали можливість висловити свої пропозиції щодо формулювання критеріїв оцінювання, які були повністю (62,5%) або частково (37,5%) враховані викладачами.

Учасники опитування повідомили, що викладачі дотримуються правил проведення контролю і критеріїв оцінювання (оцінки 5 (80%) та 4 (20%) балів), створюючи при цьому сприятливу атмосферу для прояву результатів засвоєння здобувачами змісту дисциплін (оцінки 5 (80%) та 4 (20%) балів).

Як зазначили опитані, вони мають змогу накопичувати бали за зрозумілою і прозорою системою (оцінки системи 5 (80%) та 4 (20%) бали) та стикнулися з прозорою й доступною, об'єктивною системою оцінювання їхніх здобутків.

За словами респондентів, їм відомий порядок оскарження результатів контролю та його повторного проходження (оцінки доступності такої інформації 5 (80%) та 4 (20%) балів). Проте маючи такі можливості, їм не доводилось оскаржувати свої результати.

Висновки:

У ході реалізації ОНП забезпечується доступність інформації про контрольні заходи, чітка, прозора і зрозуміла система накопичення балів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень аспірантів, справедлива процедура та оптимальна атмосфера проведення контрольних заходів.

Посилання:

https://docs.google.com/forms/d/1uVTzyyi1zaEIitxT389ZQfklm233Yryy_zkewp0ioD8/edit

4. За результатами опрацювання відповідей на питання *анкети щодо якості організації освітнього процесу в РДГУ* (брали участь 10 респондентів) було зафіксовано позитивні оцінки (5 і 4 бали), що відображено на рис. 1:

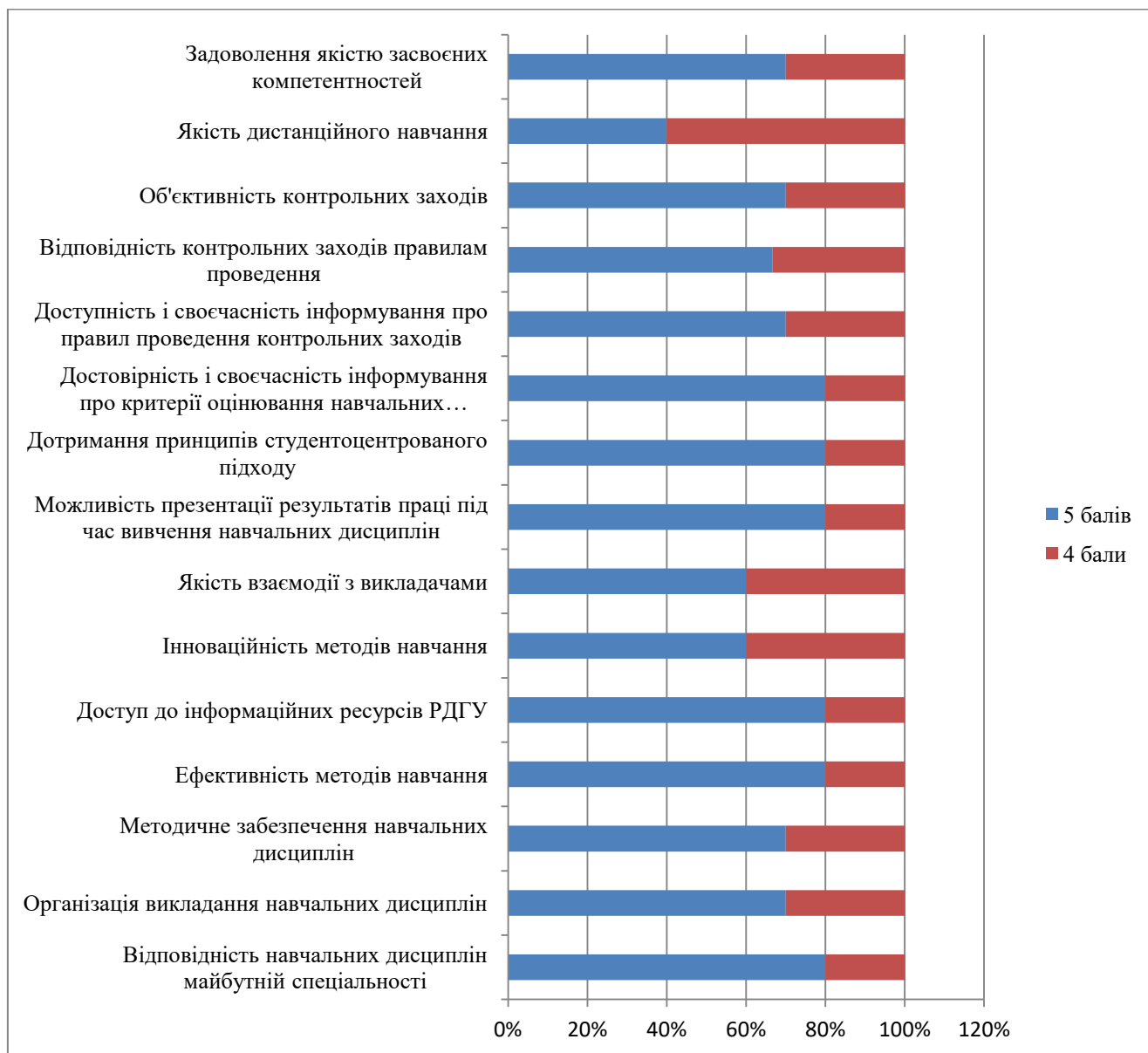

Рис. 1. Оцінки респондентів щодо якості освітнього процесу з реалізації ОНП

Висновки:

Результати оцінювання якості освітнього процесу здобувачами науково-освітнього ступеня PhD свідчать про їхнє позитивне ставлення до порушеного питання (середня оцінка 4,7 бала). Водночас варто звернути увагу на те, що певна частина аспірантів оцінила у 4 бали якість дистанційного навчання (60%), інноваційність методів викладання навчальних дисциплін (40%), якість взаємодії з викладачами (40%). Незважаючи на те, що такі оцінки є досить високими, їх значення, що є нижчим від 5 балів, спонукає до аналізу шляхів подальшого підвищення якості організації освітнього процесу за відповідними показниками.

Посилання:

<https://docs.google.com/forms/d/1AOC68WIcwLxFnkCAxaQYKJ8mFriRvQyB5qbhcJiKJYM/edit>

5. За результатами аналізу відповідей на питання **анкети щодо дотримання академічної доброчесності під час реалізації ОНП** (брали участь 9 респондентів).

В опитуванні взяли участь 9 здобувачів. Відповіді аспірантів на питання анкети засвідчили, що всі вони (100%) надають важливого значення академічній доброчесності, яке оцінили у 5 балів.

Усі респонденти повідомили, що їм відомі документи, якими регулюється система забезпечення академічної доброчесності в РДГУ, а також правила цитування наукової інформації. Необхідну інформацію щодо академічної доброчесності, форм її порушень та санкцій за такі порушення вони отримують від викладачів навчальних дисциплін (55,6%) та з сайту університету (44,4%).

Здобувачі віднесли до основних проявів академічної недоброчесності:

- списування (55,6%);
- академічний плагіат (33,3%);
- самоплагіат (11,1%).

Респонденти оцінили рівень поширеності порушень академічної доброчесності з боку здобувачів вищої освіти на 2 (44,4%) та 1 (55,6%) бали.

Лише 2 аспіранти вважали, що академічна недоброчесність може бути притаманною викладачам, проте оцінили рівень її поширеності в 1 бал.

Причинами академічної недоброчесності вони назвали нестачу часу для підготовки власної роботи (66,7%) звичку використовувати тексти без посилань на авторів (33,3%). При цьому опитувані відповіли, що знають про використання в РДГУ програм з автоматичного виявлення плагіату і підтримали практику перевірки дисертаційних робіт (100%), кваліфікаційних робіт магістрантів (88,9%), статей (66,7%), тез (33,3%, курсових робіт (22,2%). Ефективність застосування такого забезпечення вони оцінили на 4 (55,6%) та 5 (44,4%) балів.

На думку учасників анкетування, основними шляхами подолання академічної недоброчесності є роз'яснювальні бесіди (55,6%), тренінги (33,3%), семінари (11,1%).

До числа ефективних заходів щодо порушників принципів академічної доброчесності вони віднесли такі заходи, як: відмова у присудженні наукового ступеня (11,1%), зниження оцінки за представлену роботу (33,3%), відмова у зарахуванні роботи (11,1%), позбавлення присудженого ступеня (11,1%), повернення роботи на доопрацювання (33,3%), повторне проходження захисту роботи (55,6%).

Відповідаючи на питання стосовно проявів академічної недоброчесності

3-поміж пропозицій щодо покращення політики доброчесності в РДГУ опитані назвали просвіту здобувачів, проведення роз'яснювальної роботи та формування навичок самостійного викладення думки.

Висновки:

Відповіді учасників опитування засвідчили, що вони визнають необхідність дотримання принципів академічної доброчесності, мають доступ та обізнані з основними документами щодо цієї проблеми, розуміють її причини, переконані у необхідності санкцій за її порушення та мають уявлення про шляхи її покращення, серед яких надають перевагу методам підвищення обізнаності здобувачів щодо можливостей доброчесного виконання своєї роботи та сприяння засвоєнню навичок науково-дослідницької діяльності.

Посилання:

https://docs.google.com/forms/d/15j20hYuQAygT17nHbBs_YpJytl43VybB7IEWab_-i9U/edit